

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.662.2021

Łódź, 22 września 2021 r.

Rada Gminy

Bielawy

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372)

stwierdzam nieważność

§ 5 uchwały Nr XXIX/153/2021 Rady Gminy Bielawy z dnia 25 sierpnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia zamiaru zmiany statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Bielawach.

U z a s a d n i e

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Gminy Bielawy podjęła uchwałę w sprawie ogłoszenia zamiaru zmiany statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Bielawach.

Organ nadzoru mając zastrzeżenia do przedmiotowej uchwały, a w szczególności do zapisu § 5 uchwały, zgodnie z którym uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, zawiadomieniem z 2 września 2021 r. przedstawił swoje wątpliwości w tym zakresie. Ponadto w przedmiotowym zawiadomieniu organ nadzoru przedstawił zastrzeżenia co do zgodności z obowiązującymi przepisami prawa zapisów projektu statutu tejże instytucji – dalej statut, stanowiącego załącznik do uchwały.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

W obszernych wyjaśnieniach udzielonych 7 września 2021 r. Przewodniczący Rady Gminy Bielawy wskazał, że uchwała o zmianie statutu Gminnej Biblioteki Publicznej z racji przynależności do instytucji gminnych jest aktem prawa miejscowego. Ustawa o samorządzie gminnym w art. 40 ust. 1 stanowi bowiem, że na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Z kolei według ust. 2 tego przepisu, na podstawie ustawy o samorządzie gminnym organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie: 1) wewnętrznego ustroju gminy oraz jednostek pomocniczych, 2) organizacji urzędów i instytucji gminnych, 3) zasad zarządu mieniem gminy, 4) zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Ponadto zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej: "Instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora."

Przewodniczący wskazał również, że uchwała w sprawie nadania statutu dla gminnego ośrodka kultury ma charakter prawa miejscowego w rozumieniu przepisów ustawy o samorządzie gminnym. Uchwała ta ma charakter aktu ogólnego, kierowanego do nieokreślonego kręgu adresatów i nie konsumuje się w drodze jednorazowego zastosowania. Spełnia więc kryteria normatywnego aktu wykonawczego, należącego do kategorii prawa miejscowego i podlega ogłoszeniu w dzienniku urzędowym województwa.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała jest sprzeczna z art. 4 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 1 - 10 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Kwestionowana uchwała bowiem nie należy do żadnej z kategorii aktów wymienionych w art. 13 ww. ustawy podlegających ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. W szczególności nie stanowi ona aktu prawa miejscowego, ani też aktu, który na mocy przepisów szczególnych, podlegałby publikacji.

Aby akt normatywny uznany został bowiem za przepis powszechnie obowiązujący, spełnione muszą zostać określone wymogi. Musi on między innymi: być wydany przez kompetentny organ na podstawie upoważnień ustawowych, w swej treści zawierać normy o charakterze abstrakcyjnym (wielokrotnego zastosowania) i generalnym (skierowane do nieokreślonego adresata). Samo zaś upoważnienie ustawowe dla organu stanowiącego do wydania aktu prawa miejscowego musi być wyraźne i konkretne - tzn. musi ono jednoznacznie wskazywać, że organowi temu została przekazana do unormowania określona sfera prawna, że zostały mu przyznane kompetencje do uchwalenia nie jakichkolwiek treści, ale treści prawodawczych, to

jest wyznaczających ich adresatom pewien sposób zachowania się, w formie nakazów, zakazów lub uprawnień.

Tym samym Rada postanawiając w § 5 przedmiotowej uchwały że: „uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego”, ustanowiła wejście w życie uchwały w sposób i w terminie niedopuszczalnym dla uchwały nie mającej charakteru aktu prawa miejscowego. W takiej sytuacji uznać należy, że uchwała rady gminy dotycząca ogłoszenia zamiaru zmiany statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Bielawach, powinna zostać potraktowana jako uchwała "zwykła" i to nie podlegająca ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym, z uwagi na fakt, iż żadne przepisy prawa obowiązku ogłoszenia takiego aktu nie przewidują. Wobec braku podstaw do zastosowania w przedmiotowej uchwale trybu wejścia w życie określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, zasadne jest stwierdzenie, że § 5 uchwały narusza przepis art. 4 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 1 - 10 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych w związku z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Nie ulega wątpliwości, że publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym podlegają wyłącznie: uchwały zakwalifikowane do aktów prawa miejscowego oraz uchwały nie będące prawem lokalnym - jednakże wyłącznie w przypadku, gdy przepisy szczególne tak stanowią. Tymczasem, omawiana uchwała nie mieści się w katalogu aktów prawnych, podlegających ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym na podstawie wymienionego art. 13 ustawy.

Ustosunkowując się do wyjaśnień Przewodniczącego Rady Gminy Bielawy należy wskazać, że zaprezentowane tam stanowisko dotyczy uchwał, na mocy których organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nadaje statuty bibliotekom, czy też instytucjom kultury. Przedmiotowa uchwała dotyczy natomiast jedynie zamiaru zmiany statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Bielawach, a zgodnie z § 2 uchwały, projekt statutu stanowi załącznik do tejże uchwały. Wojewoda Łódzki dokonując oceny legalności aktów wolidacyjnych nadających statuty bibliotekom, czy też instytucjom kultury, nigdy nie kwestionował, że taka uchwała jest aktem prawa miejscowego, a tym samym powinna podlegać promulgacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego. Tym samym mając na uwadze powyższe stanowisko organu nadzoru, wyjaśnienia Przewodniczącego Rady Gminy Bielawy nie zasługują na uwzględnienie.

Odnosząc się do zastrzeżeń co do zgodności z prawem zapisów projektu statutu, stanowiącego załącznik do uchwały, organ nadzoru postrzymuje stanowisko zaprezentowane w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania nadzorczego, jednakże mając na uwadze, iż

zastrzeżenia dotyczącą jedynie projektu statutu, wojewoda odstąpił od podejmowania czynności nadzorczych. Ocena przez organ nadzoru legalności statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Bielawach nastąpi podczas analizy właściwej uchwały Rady Gminy Bielawy, na mocy której zostanie nadany ostateczny statut Gminnej Biblioteki Publicznej w Bielawach.

W sytuacji, w której § 5 uchwały w istotny sposób narusza prawo, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:

Wójt Gminy Bielawy